

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Praxis Episcopalis

In Qva Episcoporum Non Tantvm, Eorumqve Vicariorum munus; sed
Parochorum etiam & conscientiarum directorium concernentium casuum
ac dubiorum indies occurrentium Resolvtiones ... quàm brevissimè
continentur

Zerola, Tommaso

Coloniae Agrippinae, 1680

Laici.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10447

probatur, quia jus patronatus dicitur utile, & honorificum: secundum etiam probatur, quia non potest disponere de jurib. Eccl. in præjudicium Episc. sed potest Episcopus hoc statuere ad petitionem ipsius patroni, Paul. Roman. loc. cit. c. ult. n. 6. Dices; hoc non potest facere Episcopus, quia vergit in detrimentum successorum Episcoporum? Respondetur, quod non, quia nec ipsi, nec successoribus adhuc est acquisitum jus, & patronus ille alias non fundasset, vel dotasset, nisi Episcopus à principio hoc ei concessisset, & alias retraheretur à fundatione, vide. Jo. de Selua prima par. q. 5, n. 281. ubi etiam concludit, posse acquiri jus patronatus ab eo, qui dotavit Ecclesiam, etiam post illius consecrationem, prout dictum est superius dub. 14, ver. ad tertium, ex doctrina Inn. quicquid dicat Staph. nec potest fundari in oratorium, vel Ecclesia de consensu Episcopi, cum pacto, ne Episcopus visitet illam, & ejus curam non habeat, etiam si in casu contrarii addat pænam, Cov. in c. tua, vers. si de testam.

Decimoquarto, hoc tamen omitto, quod si patronus posuit pensionem in dicto jure patronatus de consensu Episcopi, si deinde contigerit fructus extenuari, debet minui pensio imposita, si non potest subvenire necessitatibus Ecclesiæ, & ei servantibus, idem Paul. c. ult. n. 6. imò si pensio imposita est excessiva, potest minui officio Judicis, d. c. 4, num. 13.

Decimoquinto, nota quod hoc onus, quod sibi vult reservare patronus, de-

bet sibi reservare tempore donationis: nam si primò dotaret dotem simpliciter, & postea ex intervallo vellet, dum tradit dotem, apponere istam reservationem non posset, Gem: in c. generali, & ibi gl. in ver. fundatione, de elec. l. 6. ratio esse potest, quia Ecclesia semel libera fundata, non potest censuari, & servitutem recipere, ut patet vulgati.

L A I C I.

Primo, Laici possunt renunciando proprio foro, justè se submittere judici Ecclesiastico, & obligare se ad solvendum sub poena excommunicationis, etiam latæ sententiæ, Pan in c. p. & G. n. 6, de off. deleg. fallit in aliquibus regnis, ubi prohibetur, Nav. conf. 56, de sen. exc.

Secundò, laicus potest esse assessor, seu consultor Episcopi, Host: in Sum. tit. de arbitr. & in c. contingit, & ibi Fel: n. 4, Abb: in c. decernimus, n. 13, de judic. Gem: in c. 1, ver. sed dicit, de procur. lib. 6, & ibi gl. in ver. spiritualibus.

Tertio, Laicis an possit testificari contra clericum? Respondetur, quod sic, quando esset discretus, c. Petrus, de accus.

Quarto, Laici non possunt tractare causam clericorum, sine licentia Papæ, Pan. in c. Massana, n. 2, de elec. hoc intellige soli, secus si cum Vicario Episcopi, ut assessor, consultor, & auditor.

Quinto, Laici bannientes, seu relegantes, aut præscribentes personas Ecclesiasticas, excommunicantur per Bullam Urbani VI, quæ est secunda in ordine.

Sexto.

Sexto, Laici an, & quando possunt carcerari à iudice ecclesiastico, vide Cov. cum allegatis pract. q. c. 10, n. 2, & sup. in ver. casus mixtus, §. 3, & Gem: eleganter, in c. cum Episcopus, ver. sed quero an Episcopus, de offi. ord. lib: 6.

Septimo, laicus potest petere executionem legati à laico, coram iudice ecclesiastico, Cov. in c. relatum, il 2, de testam. in ult.

Octavo, an laicus possit puniri à iudice ecclesiastico pro percussione facta clerico, non solum quoad absolutio- nem, sed quoad injuriam, & damnum? Respondetur, quod sic, quando quere- la defertur ad Ecclesiasticum, ita gloss. in capit. parochianus, in ult. de sent. excom: Cov. lib: 1, cap: 4, num. 8, variarum, Gomez tract. de brevib: num: 25.

Nono, laici subsunt iudici ecclesia- stico, quando sunt detentores rerum ecclesiasticarum, vel ratione legato- rum, Mar: 4, p. dist: 11, n. 6. & quando delinquent in Ecclesia, Affl. in const. mul- ta leges, notab: 2, n. 6, in fine, & quando delinquent cum clerico, Maran: loc. cit. Cov: pract: q. c. 34, num: 1.

Decimo, laici sunt in triplici diffe- rentia, alii sunt Religiosi absque ulla professione, quidam sunt Religiosi cum professione, & habitu, qui vocantur conversi, quidam sunt mere laici, ut omnes homines viventes in saeculo de populo: primi gaudent privilegio cano- nis, & fori, dum actu serviunt mona- sterio, ut qui portant habitum religio- nis. licet curtum, seu brevem: se- cundi etiam gaudent, & multo mag- is, sed non sunt clerici: tertii nullo

pacto, vide tex: Gl: & Gem: in cap: ex eo, de elect. lib: 6. ubi etiam habes, an, & quando debeant, vel possint admitti ad actus, vel electiones superiorum, vel rerum concernentium monasterium, vel loca religiosa. Vide gl. in cap: 1, in ver: Laicum, de proeur: lib 6.

LEGATUM.

Primo, aliquis moriens legavit cen- tum cuidam capitulo, seu collegio, ut singulis annis celebrare habeat Mis- sas pro anima sua, dubitatur, an cano- nici possint illa dividere inter se, an te- neantur ea ponere in emptione alicu- jus annui census, ad hoc, ut & ipsi praesentes, & futuri gaudeant fructibus il- lorum?

Respondetur, quod non possunt di- videre, sed facere emptionem; ratio est, quia fieret in praedictum successo- rum, prout vult Sac. Con. Trid: sess: 25, c. 11, de res: & videtur quaedam aliena- tio, & contra successores, per c. cum se- cundum Apostolum, prob. & contra jura 12. q. 2. Navar. conf. 8, nu. 3, de reb. Ecclesi. non alien. similiter relictum canonicis alicujus collegii, vel capituli, an possit dividi inter eos, & an aequaliter, vide Cov: in c. requisisti, n. 10, de testam.

Secundo, legatum ad pias causas, quod facit Episcopus morientium ab intestato, prout dictum est in ver. lega- tum, corroboratur illa consuetudo, per ea quae notat Affl. in const. de hinc se- creti, a num. 5. ubi disputat, quoniam pa- cto fiscus succedit ab intestato laico morienti intestato, & multa alia, ergo

M. 3

si hoc